

Selmezbányai Hetilap

SELMECZBÁNYA ÉS VIDÉKÉNEK VEGYES TARTALMÚ KÖZLÖNYE.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 61./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is czimzendő.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.

Fél évre 2 „

Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges A. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Megjelen minden vasárnap.

A polgárokhoz.

Kivétel nélkül valamennyien „polgárok,” e haza polgárai vagyunk; de mégis létezik egy szűkebb körű értelemben vett polgárság is, mely a lakosok bizonyos osztályát — kereskedők, parosok stb. — jelenti és mely különösen a fejlettebb városokban található meg, mint városi polgárság.

Voltaképpen ha szigorúan vesszük a dolgot, minden város tulnyomó főtenyezője éppen a városi polgárság; hiszen az első tisztviselő elnevezése is már magában involválja ezt, mert ő a polgárok mestere.

És mégis, sajnosan kell tapasztalnunk, hogy vannak városok, melyekben a polgárság nemcsak hogy döntő szereppel nem bír, de alig gyakorol befolyást a közügyekre, vagy ha gyakorol, ez oly minucziális módon történik, hogy alig lehet számbavenni, oly jelentéktelen.

Valljuk be az igazat: ezen utóbbi városok közé tartozik Selmezbánya is.

Hogy ez így van, minek indokoljuk bővebben? Tudja ezt mindenki.

Inkább keressük azon okokat, hogy mért van ez így és hogy mi akadályozza azt, hogy a városi polgárság az őt kétségtelenül megillető szerepet nem tölti be és befolyását nem gyakorolhatja úgy, mint az más városokban (csak a szomszédos Besztercebányát hozzuk fel példának) történik.

Csak egy szóval mondjuk meg ennek okát: az összetartás, a közös kapocs hiánya okozza ezt.

Vizkereszt, farsang.

— A „Selmezbányai Hetilap” eredeti tárczája. —

Föltűnt a csodás csillag távol keleten, s megdobbant látására az emberek szíve Rejtelmes fuvallat lengt végig az országokon s a homály sűrű, sulyos köde szétszakadt. Szeretet hírnöke volt ama csillag, szabadság lehelle ama fuvallat.

S a népek bölcei felkerekedtek s csillagfény mutatta uton elzarándokolának oda, hová a szeretet földre szállott, megmenteni az emberi nemet; megváltani a szellemi rabszolgaságból s szabaddá tenni a szeretet vallása által.

S megtalálták a nagy, fonséges eszmék leendő hirdetőjét nem bársony, selyem, nem arany, nem csillogó fényűzés között, de egyszerű pajtában, jászolban fekve.

S lehetett-e másként?!

Hiszen a nagy eszmék, a nagy érzelmek nem születnek bíbor között.

Az a szív, melynek vágyait készséggel szolgálja a kincs; melyet elámit a hízogók szava, mely soha sem látta a szegény nép nyomorát: az a szív nem is érezheti soha a felebarátai, az emberszeretet ama magasztos részvétét, könyörületességét, mely inkább örül annak, ha a mások baját enyhíteni tudja, mint ha saját magának tölti tele az élvezet serlegét.

A kincs rabbá teszi, a szegénység felszabadítja a szellemet!

A szellemi ujjá alkotó, a lángész jászolban születik többnyire.

És mégis a nép, az elvakult tömeg, melynek porba kellene hullnia előtte, ki az ő kebelükből származott, áldózi őt, mert nem érti; a szeretet szavaira

Ha ez meg volna, pedig lenni meglehetne, akkor ennek természetes következménye lenne, hogy a polgárság azon állást foglalhatná el közügyeinknél, mely őt jogosan megilletné.

Az összetartó kapcsolatot kell tehát keresnünk és meglelnünk s egyszeribe meg lesz a várt eredmény.

Igaz, hogy létezik városunkban egy polgári kör, — — kaszinó, melynek első sorban volna hivatása összetartó központot képezni a polgárok között; ámde — ne értsük egymást félre — e hivatásának e kör eddigelé meg nem felelt és ha nem változtatunk a dolgon, a jövőben sem fog megfelelni.

A polgári kaszinóba ugyanis eljárunk ujságot olvasni, biliárdozni és kártyázni, de hol vannak azon társas összejövetelek színezetével bíró megbeszélések és tanácskozások, melyek a városi- és egyáltalában köz-ügyek megvitatását, megbeszélését tűznék ki tárgyokul?

Hol vannak az ismeretterjesztő előadások megtartásai?

Hol a polgárság némely ügybeni állásfoglalásának, kimerítő tanácskozás utáni elhatározása?

Hát bizony ezek hiányoznak, és ez a fő baj.

Pedig nézzük csak a nem rég multat és a legközelebbi jövőt.

A fogyasztási adók mikénti kezelése ugyebár fontos ügy, melynél polgárságunk közéről érdekelt része állást is foglalt, de hasztalanul. Pedig mily másképen alakulhatott volna a dolog, ha e fontos kérdésben az egész polgárság aka-

szitokkal felel, s halálra kívánja azt, ki lelkének új életet adott.

Ez volt mindig a nagy lelkek sorsa. A lélek magas röpte Golgothára visz.

Mikor lesz már végre az emberiség oly tiszta, hogy ne az önzés, ne a vak gyűlölet vezesse?!

Mikor emelkedik már az erkölcsi magaslat azon fokára, hogy többet tegyen, mint a mit az ő s leg-tisztább erkölcsi törvény, a szeretet törvénye parancsol: „szeresd felebarátodat, mint tenen magadat!” s jobban szereti majd felebarátját saját énjénél?!

Csak is akkor lehet boldog az emberiség. De most még irtózik oly szörnyű nagy gondolatok fenségétől s keresi azt, mi lelkét elvonja a magas röpüléstől.

Hagy szórakozzék még a szív, mielőtt a nagy csemények megrendítenék; hagy tombolja ki magát a vér, mielőtt lehütené a bánat és a gyász.

Vizkereszt után a farsang. A tündöklő csillag után a csörgősipka. Hány ember, mikor fölteszi az álarcot, akkor veti le az álczát s mutatja magát olyannak, a milyen, hiszen senki sem veszi komolyan s így igaz őszintesége a legjobb álarcz.

Hajráj! Csengjen a pohár, szóljon a zene, gyöngyözzék a kacaj csábító női ajkáról; a jazminkebel ringásán hadd szálljon a vér forró vágya lángoló szempártól villogó szemig s a félig nyílt száj lihegése hadd árulja el a csábító démon győzedelmét.

Rajta, rajta! — Ellenáthatlan varázsszal hi a zene. Hogy hajlanak meg a karsu derekak a férfikor ölelése alatt! — Suttog a szó, s az a pir, mely nyomában előnti az áthévült arcot, bizonyára nem a szemérem piája.

De ki is keresne most, midőn a könnyű véru Carneval hercege uralkodik, ártatlan mosolyt, szüziess visszavonulást?!

rata megnyilatkozott volna; persze a kérdésnek előlegesen tett megbeszélése és alapos megvitatása után.

Már csak néhány nap választ el a törvénhat. bizottsági tagok jelentékeny részének megválasztásától.

Történik valami, mely a polgárság közös elhatározására vezetne, szintén előleges tanácskozás után?

Semmi.

Hogy gyakorolhat akkor a polgárság döntő befolyást ily főfontosságú ügyben?!

Sokszor hállottuk a panaszt, hogy polgáraink közt az ismeretek nem terjesztetnek úgy, mint kéne, közművelődésük érdekében semmi sem történik.

És — sajnos — e panasz nagyon is indokolt; de ezen is egy kis jóakarattal könnyen lehetne segíteni.

Mi tehát e tagadoatlanul létező, való körülmények közt azt indítványozzuk, hogy a polgári kör legközelebbi közgyűlése határozza el, hogy fontosabb közügyek megbeszélésére, tanácskozására s esetleg határozathozatalra a polgárság egybehívassék; hogy szükség esetén egy törvénhat bizottsági tag megbizassék a polgárok kívánalmainak vagy javaslatainak a közgyűlésen leendő megtételére; hogy — mondjuk csak havonként egyszer — a polgárság körében ismeretterjesztő előadások tartassanak, mire az arra hivatottak esetről-esetre felkéressenek; hogy a körben nemesebb irányú társas összejövetelek rendeztessenek és mind ezek keresztül vitel-

Hiszen az élet oly rövid! Elröppen perczre percz s az az okosabb, ki minden pillanatnak meg tudja találni virágát.

Gyöngyöző bor, dal, csók, mámoros szerelem a boldogítók!

Ki gondolna, ki törődne a holnappal?!

A forrongó vulkán tetején legkicsapongóbb a jó kedv; a hajónak minden italát akkor issza legmohóbban a matróz, midőn a hajó süllyed; — talán azért van az, mert az ember megborzad a jövőtől, s mámorral akarja eltompítani a következtető ész hldeg, metsző szavát?!

Csak töltsétek tele a bilikumot! Csak szóljon a zene, a kacaj; csattanjon a csók, villogjon a szem suttogó méregédes beszédre; hiszen farsang van, s akkor sok szabad, mit máskor megtilt az illem, az erkölcs.

Elég, ha egy-két bolond akad, ki összekulcsolja kezeit, míg ti mulattok, dőzsöltök s felfohászokodik szíve mélyéből:

„Isten! őrizd nagy csapástól
Mi magyar hazánkat!”

Abai Ottó.

A pletyka.

— Lugovoi A. A* után írta a „Selmezbányai Hetilap” számára C.-ba. —

A világon keresztül halad egy undok teremtés. A neve pletyka. A hír és a tehetetlenség házasságából ered, az irigység pedig tartotta keresztvívre.

A pletykának nincsenek határozott célja, nincs megfogható alakja, korlátot és határt sem ismer. Mindenütt, a hol emberek laknak, beállit a pletyka is. Föl nem ismerhető cél nélkül, ismeretlen ösvényeken

* Az oroszok egyik újabb, genialis elbeszélője.

vel egy szűkebb körű bizottság bizassék meg, melynek elnökévé, ha erre sikerül őt megnyerni, Marschalkó Gyula lelkes polgártársunk kéresek fel.

Igy megfelelne a polgári kör feladatának és mint ilyen még azon esetben is megtartaná nagyon is meglévő létjogosultságát, ha a közös kaszinó létesülne!

Polgártársainktól függ tehát emez indítvány elfogadása vagy elvetése.

Előbbi esetben igen rövid időn belül nem fognak panaszkodhatni, hogy a közügyekre befolyásuk nincsen; utóbbi esetben marad minden az elavult, tespedt régi állapotban.

Ám válasszanak!!

A következő levél közlésére kértünk fel:

Tekintetes Sztancsay Miklós urnak a „Selmezbányai Híradó“ szerkesztőjének.

Helyben.

Kedves barátom! A megüresedő törvényhatósági bizottsági helyek betöltése iránt becses lapod múlt heti, 52. számában megjelent „Általános választás“ — című tájékoztató közlemény, csekély személyemmel érdememet túlhaladó elismeréssel s figyelemmel foglalkozva, a választó közönségnek bizottsági taggá való megválasztásomat ajánlja.

Jól tudod, hogy városunk törvényhatósági bizottságának már voltam tagja s az okot is ismered, mely leköszönésre kényszerített. Ma is csak azt az álláspontot foglalom el, mint akkor, amikor nem akartam a partikularizmus szolgálatába szegődni; ma sem helyeselhetem és sohasem fogom helyeselni azt a törekvést, mely az országos érdek rovására a külön érdeket akarja szolgálni.

Mint hogy ez az álláspont kényszerített engem a törvényhatósági bizottságból való kilépésre s álláspontom ma sem változott, a törvényhatósági bizottságnak — őszinte sajnálatomra — tagja nem lehetek.

Azoknak, akik azt hiszik, hogy városunknak ellensége vagyok (mert ilyen hangokat is hallottam), feleletem egyszerűen az, hogy e város fejlődését, társas életének egészségesebb alapra s magasabb színvonalra való helyezését senki jobban nem kívánja, mint én s a város érdekeinek megvalósításában (ha országos érdekekkel nem ütköznek össze) csekély erőmmel — a magam módja szerint — ezután is közreműködni fogok.

Ezt kívántam előttem s a nyilvánosság előtt is a t. választóközönség tájékoztatására, az elől idézett cikk ötletéből, kijelenteni. Kiváló tisztelettel vagyok

Selmezbányán 1898. évi december hó 28-án

őszinte hived

Vadas Jenő.

oda lopódza és mindenkit munkájába belebonyolítva, hosszú ideig láthatatlan marad vagy oly álarozót ölt, a melyben nem egykönnyen megsejthető. Majd a tréfa takaros ruhájában, majd a főlháborodott igazságérzet ünnepi köntösében, majd a részvét lobogója alatt, mindenhová beférkeszik, a hol nincs keresni valója és bárhol helyet adnak neki, mindenütt követik a megcsalt, széles-gondatlan emberek nyomdokát. És ő uton-uttfélén elvégzi dolgait; rágalmoz, fertőz és rombol maga körül.

De alig éri a színigazság lehelete, nyomban lerakja kölcsönbe vett álarozatát, és komoran ott áll rémület gerjesztő rutságában, mint üres tér. Akkor minden emberfia szökik előle mint valami örvénytől, a mely romlásra csalogat.

Azonban csakhamar újra ott terem, más külsőben a tömeggel együtt rohan, önmaga is színlett félelemmel megszemléli az ürességet, a melyet maga után hagyott, és a mely mindenkit rémületbe ejt — ő is lőt-füt és ugyancsak ott újból rákezd munkáját: rágalmoz, fertőz és rombol maga körül.

A pletyka szájalmat nem ismer.

„Beszélük,“ — ez a nyíl, a melylyel sebez. Saját-magának azonban sem paizsra, sem pánczélakra nincs szüksége, ő megsebezhetetlen, mert ábrázata és teste nincs: fenéktelen céltalan ő — egy üres tér.

„Beszélük,“ — rémitő egy fegyver. Jobbra-balra talál, bár láthatatlan és éppen ezért elkerülhetetlen.

Beszélük, hogy N. N. mint ember kifogástalan. Miféle badarság ez! Kérdezzétek csak inasát. Nincsen nagy ur a komornyikja előtt. Kérdezzétek csak komornyikját — elmond az nektek egyet-más. Kérdezzétek csak, hogy mit beszélnek az emberek.

Beszélük, hogy N. N. zsarnok eretnek és kéjelgő volt a derék ember álarozatában. Évszázadok mulnak. A levéltárakat átböngészik. Erényt és igazságot nap-

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Személyi hír.** Horváth Béla főispánunk holnap, hétfőn d. u. 5 órakor érkezik városunkba; ugyanaznap d. u. 6 órakor számonkérő széket tart és kedden d. e. elnököl a közgyűlésen, d. u. pedig a közgazgatási bizottság ülésén. Kedden d. u. 5—7 óráig fogad.

— **Eljegyzések.** Ágoston Péter dr. volt selmezi járásbírósi joggyakornok jelenleg veszprémi kir. ívszki aljegyző jegyet váltott Buzárovits Augusztia kisasszonnyal Esztergomban. — Schröder Gyula herezeg Coburg pohorellai vasgyári igazgatójának művelt lelkű, bájos leányát, Margit kisasszonyt eljegyezte m. hó 24-én Loványi Hugó pohorellai vasgyári mérnök.

— **Halálozás.** Wagner Ferenczné szül. Schiller Emilia múlt hó 30-án Hegybányán meghalt és ez évi január 1-én lett teteme nagy részvét mellett eltemelve. Az elhunyt anyja volt Wagner Kálmán selmezi vasuti állomás főnöknek, Dr. Wagner László helybeli ügyvédnek és Wagner Mark temesvári kir. aljegyzőnek.

— **Névmagyarosítás.** Modern Gyula III. éves bányász akadémiai hallgató vezetéknévét „Gerő“-re változtatta át. Éljen!

— **A törvényhatósági bizottság január havi rendes közgyűlése,** mint azt már jeleztük, holnapután kedden lesz, még pedig Horváth Béla főispánunk elnökle mellett, ki hétfőn d. u. érkezik városunkba.

— **Tűz** volt Bélabányán múlt csütörtökön délután. A tűz az ottani 71/a szám alatti házban tört ki még pedig a kémény s illetve a kémény bevezető cső rossz állapota miatt. Úgy ennek a háznak, mint az ezzel tőszomszédos 71/b szám alatti háznak szalmafedele teljesen leégett, de nagyobb baj nem történt, mert sikerült a Záh Ágoston parancsnoksága alatt működő bélabányai, derék, önkéntes tűzoltóságnak a veszélyes elemet megfékezni és a tüzet lokalizálni. Tűzoltóságunk a tűz kiütéséről telefon utján értesítve lett és csakhamar segítségre is indult egy jókora csapat Pauer János és Csányi Ottó parancsnokok vezetése alatt. És daczára annak, hogy tűzoltóink szerkocsijai 10 percznyi, hihetetlen gyorsasággal tették meg Bélabányára az utat, dolguk már nem akadt, mert akkor a tűz már majdnem teljesen el volt oltva. Ugyan az nap éjjel 11 órakor a bélabányai plébánián kigyulladt a kémény, de a tűz az újból felriadt és megijedt, összecsozdult nép által hirtelen el lett oltva.

— **Szilveszter est.** A társas Szilveszter esték közt az idén is kivált a lyceumi tanárok által rendezett, melyen a tanárokon és feleségeiken kívül néhány kiváló vendég is résztvett. Pont éjfélnélkor most is elhangzott a Hymnus, mely után az exlex állapot, a boldog vakációi érzés, a testvéri összekötő kapocs olyan kitünő hangulatot teremtett, a milyen régen volt ilyen esteken. Asszonyok és leányok is lévén jelen a tánc sem hiányozhatott; a kedélyes multság-

fényre ráztanak. De a régi pletyka itt is végzi dolgát és mint régesrégén „beszélük,“ hogy N. N. zsarnok, eretnek és kéjelgő volt.

Beszélük, hogy N. N. alattomos cselszövő. Sebti-ben közeledik feléje minden féle csuszó-mászó féreg, és a mi jó és becsületes, hátat fordít neki. Tegnap még habozás nélkül teljesítették volna alapos kérelmét; ma már azzal a gyanúörrel éltek hátha valami rejtett szándék, cselszövény lappang alatta.

Beszélük, hogy N. N. árulkodó, kém. Tegnap még száz barátja volt. Szavai visszhangra találtak keblökben, és előtte kitérték szívüket. Villámgyorsasággal szárnyal szét a híre, hogy ő kém — és mindnyájan még szeretetreméltóbbak és előzékenyebbek iránta, de lelkök szentélye mindörökre bezárult: lassan, óvatosan de folytonosan félrehúzódnak tőle. Lehet, hogy nem is igaz, de mit tudhat a véges ember? Előrelátás még sohasem ártott. Nem zörög a haraszt, ha nem fujja a szél. Az az egy mindenképen bizonyos, hogy „ilyesfélét beszélnek“ róla. A nyíl „beszélük“ elevenre talált, és egy teljesen ártatlan embert azok, a kiket szeretett, vérig bántottak, megsebesítettek, sutba dobtak és ezentul magará hagyotton kele tovább tengődni.

Beszélük, hogy X. megsértette Y-t. Ők barátságos eszmecsereben együtt sétálgattak. Beszélgetés közben az egyik egy különben igen ártatlan ostobaságot mondott, a melyt a másik mint bizalmas barát egy küssé nyers válasza ragadtatta magát. És ez a két ember tovább folytatja az eszmecsere, elfelejtik annak elejét és közepét és végül oly jó barátokként válnak egymástól, mint a milyenek voltak. Csak hogy társaságukban egy harmadik barátjuk is volt. És másnap az egész ezred azt beszélte, hogy X. megsértette Y-t. De hát miért nem intézik el ezt a lovagias ügyet? Persze, beszélük, X. gyáva ember. Azután meg beszélük, hogy

nak csak akkor lett vége, midőn már a szeniorok is kidőltek a táncban.

— **Hangverseny.** A helybeli lyceum ifjúsága február hó 11-ikén tartja meg hangversenyét, mely az előkészületek után itélve méltán fog sorakozni az előbbi években tartott élvezetes és szép sikerű koncertekhez.

— **A magyar olvasókör** érdekében Händel Vilmos, e kör alelnöke felhívást bocsátott közre a művelt közönséghez, melyben ezt ama kör nagyobb pártolására buzdítja. Bizony, elég szomorú jelenség az, ha a közönséget buzdítani kell oly vállalkozás támogatására, mely hivatva van kellemes szórakoztatás mellett az édes honi nyelvet terjeszteni, otthonná tenni a hazában, mert nem vagyunk még annyira, hogy nélkülözhetőnek mondhatnók azon tanulmányt, melyet a magyar nyelv tökéletesebb elsajátítására az olvasmány nyújt. Sikert kívánunk a mindenben oly ügybuzgó, derék alelnök felhívásának.

— **A selmezbányai polgári társaság** választmánya ez évben f. hó 2-án tartotta az első rendes havi gyűlését. A nagyszámban egybegyűlt tagokat Szitnyai József elnök üdvözölve, kívánta az újév alkalmából, hogy ezen egyesület, mely az egyesek hasznos szorakozásán kívül a közmívelődést is nagyban előmozdítja, a választmány bugzó és öntudatos működése által célját ez új évben még hathatásabban érje el és virágozzék. Az elnök ezen beköszöntő szavai után Greguss Antal bejelentette a választmányának, hogy a kör helyiségeinek kifestése valamint gáznak bevezetése megtörtént. A szép és izléses festést Zanzotto Lajos körítg ezközölte, kinek munkájáért a választmány 45 frtnyi díjat utalványoztatott ki. A gázvilágítás hasonlóan nyerte meg a választmány tetszését, a beállított tizenegy Auer lámpa igen csinos s intenzív világításuk még legelkényeztetebb látogatót is teljesen kielégíthet. Miután még új tagoknak Niederland Samu (Erdélyből) Chrien Károly és Zimmermann Pál felvétettek a gyűlés lelkes hangulatban szétoszlott.

— **Rendőri hírek.** Betöréses lopást követtek el a minap Hodrusbányán Spitzer Ede ottani üzletében. A jó madarak, Szuchy József és Povazsan György Alsó-hamori lakosok, kiket a rendőrség csakhamar elcsipett, az üzlet kirakatából 20 frt értékű különféle árukat loptak el. A tettesek a helybeli kir. járásbíróshoz kísértettek át. — **Elvesztett tárgy.** Egy fekete bőr kezításka e hó 4-én elveszett a szőlővendéglőtől Hegybánya felé vezető uton. A tárczában egy kedves emlék, egy tajt szivar szopka volt. A becsületes megtaláló két frt jutalmat kap.

— **Az exlex Selmezbányán.** Ha az „exlex“ állapot mindenütt oly rendes és békés, mint Selmezbányán, akkor valóban gratulálhat magának a kormány. Adófizetés, bélyeg ragasztás stb. éppen úgy történik, mint előbb, sőt az adó befizetés jóval nagyobb, mint tavaly ilyenkor volt. Szóval nálunk kitűnt, hogy az annyira félelmesnek gondolt „Exlex“ voltaképen csak egy jó képű Lekszi bácsi, kivel még kedélyeskedni is

ez a gyávaság gyalázatára válik az egyenruha becsületének. És előttem vége nem szakad a tere-ferének. Végre megüti X. fülét a hír, hogy őt gyávanak tartják. Azt állítják, hogy ő gyáva vagy oly ostoba, hogy a sértést meg sem pedzette. Ördögadtát! ő sem az egyik, sem a másik — azonnal kihívja barátját. Most meg azt mondják, a bajtársaknak fölötté kellemetlen, ha ebbe a historiába őket is belekeverik, az ezred tekintélye csorbát szenvedne, az egyiknek úgy, mint a másiknak le kell köszönnie rangjáról. Ezt követeli a becsület, a bajtársi szellem. Mindez megtörténik a párbajjal együtt, a melyben az egyik életét veszti, a másik megsebesül és az egész ügy a törvényszéki teremben befejezést nyer. Egyszerre csak azt beszélük, hogy az egész semmiséget azok fujták föl, a kiknek előléptetés céljából szükségök volt a két rangjáról leköszönt bajtárs helyére. És továbbá mesélik, hogy az ezen pletyka főbűnösét bajtársai arra kényszerítették, hogy szintén leköszönjön. Ekkor azután a főlháborodott igazságérzet egyik főfőképviseelője a legközelebbi előléptetés alkalmával elégedetten elfoglalja amannak helyét. Ő róluk azután mások beszélük megint tüzes felháborodottsággal; milyen kompánia, miféle emberek, milyen nyomorultság! Szóval, van mit beszélni.

Beszélük, hogy N. N. asszony férjéhez hűtelen. Ne higgyetek szerény magatartásának, tüntető szeretetének férje és gyermekei iránt: tettetése versenyre kel szépségével. A szájalomra méltó férj! — A férj? Szájalomra méltó? Ugyan ne mondja! Hiszen azt beszélük, hogy ő sajátmaga eladta X-nek. Ezt igen jó tudja házibarátjuk, akinek ennek következtében kiadták az utat, hogy így szépítsék a botrányt. Tulajdonképen az a dolog nyitja, hogy a háziasszonynak terhére vált a tolazkodó házibarát és arra kényszerítette őt, hogy elmélkedjék azon tétel igazvolta fölött: „kűnn tágasabb“. Természetesen ezt egészen másképen beszélük és a

lehet. Ha ez ország szerte így volna, akkor nagyobb kudarc és felsülés az ellenzékét és különösen az obstrukciót, mely az exlexnek szülő anyja, nem érhetne, mást részt pedig a szabadelvű párt és a kormány spontánabb országos bizalmi megnyilatkozást keresve keresve sem kaphatott volna. — Kiváncsiak vagyunk, hogy városunkeme törhetetlen ragaszkodása a szabadelvű párthoz s illetve a kormányhoz mivel lesz majd viszonzva. Vederemo az „exlex” után! — Csak az asszonyok nem szeretik az exlex állapotot, mert a férjek erre való hivatkozással mind sürűbben és tovább maradnak ki.

— **Pályázat.** A selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémián az erdműtan és szilárdtságtan, bányászati és erdészeti géptan-tanszékre pályázat hirdettetett.

— **Szinészet.** Jeszenszky Dezső szintársulata egy héttel megtoldotta itt maradását és társulatával csak kedden megyen Kőrmöczbányára. A midőn e derék szintársulatnak újból „isten hozzád”-ot mondunk egyuttal kifejezzük azon reményünket, hogy a jövőben is viszont fogjuk látni egymást.

— **A fogyasztási adók** a város felebbezése folytán hozott miniszteri határozat értelmében mégis csak nyilvános árverés útján fognak bérbe adhatni. Helyesen van ez így! Most majd ha a közgyűlés, — mit határozottan elvárunk — az árverést rendeli el, hogy elváljék ki fog többet adni és bizonyára ez a legigazságosabb és legmegnyugtatóbb eljárás. A vendéglősök és mészárosoknak is újból alkalom nyílik ezzel ajánlatukat megtenni s illetve, a nyilvános árverésen részt vehetni.

— **Az akadémiai segélyegyleti bálra** nagyban folynak az előkészületek és e bál oly fényesnek ígérkezik, mint a milyen rég volt Selmeczbányán. A jövő szombaton a városi Vigadó összes helyiségeiben megtartandó nagy bál együtt fogja találni városunk és vidékünk egész elite közönségét. A hölgyek kedves meglepetésekben fognak részesülni.

— **Az „Otthon”** szépirodalmi lap első ez évi január havi füzetét lapunk jövő számával kapják azon t. előfizetőink, kik igényüket bejelentették és e lapra elő is fizeltek. Meg vagyunk róla győződve, hogy t. előfizetőinknek csak jó szolgálatot tettünk akkor, a midőn lehetővé tettük, hogy e kitűnő szépirodalmi laphoz ily hallatlan olcsó (egész évre 4 korona) áron juthatnak.

— **Az új akadémia villamos világításának** műszaki megvizsgálása mult csütörtökön történt meg és miután minden a legnagyobb rendben találtatott átadatott a használatnak.

— **Nürnbergi hangulatok.** Nem régiben Selmecezen járt egy hontmegyei, előkelő ur, ki városunkat régen, gyermekora óta ismeri. E sorok írója találkozott vele a Szent-Háromság téren, hol az illető ur végig nézte a házsorokat és elmerengni látszott a multakon. „Bárátom” — szóla hozzám — „ezen a téren az embert valóságos nürnbergi hangulatok fog-

rossz nyelvek egymást fölülmulják abban, hogy a legképtelenebb dolgokat terjesztik... Ennek az a következménye, hogy a házaspárt több család nem fogadja. Ekkor ők is megtudják, hogy mit beszél a világ róluk. Szóba kerül most már köztöttük is az ügy. A férj mindent elhisz. De a csendes gyanu aláássa öntudatlanul a régebbi, szeretettel teljes bizalmat. S e mellett óriási mérveket ölt a pletyka. Hogyan kellene a csiráját is megfojtani? A házibarátot kardél elé állítani? Hiszen ez új anyagot szolgáltatna. A párbaj csak a kieszt tény bebizonyítása volna. Érdemes volna egy család életét és jólétét kockára tenni, hogy a nyomorult pletykának újabb tápláléka legyen... Mi marad egyéb hátra, mint a meg nem érdemelt szerencsétlenséget elviselni, a sajtó seb fájalmát, a melyet a kaján pletyka ütött, türelmesen elszenvedni, míg az idő, a nagy orvos, mindent be nem hegeszt, bár a gonosz seb többé kevésbé látható forradása: „Akkor, tudja kérem, az beszéltek” megmarad. Igaz, hogy azelőtt oly szép arcvonásokat elcsufítja a behegedt seb helye, de annál békülékenyebb szívvel közelednek azok a versenytársnők, akiknek régente a nagy szépség nagyon érzékenyen bántotta a szemét.

Valóban, ezen szavak: „azt beszéltek” ugy találunk célba, mint az indiánus nyila. Láthatatlanul röpül az ember felé és belehatol a husba, megmérgezett sebet szakítva.

Ilyenféle nyilakkal telve van a pletyka puzdrája, a mely a hir és a lehetetlenség szülötte. A hir, mint az egész világ, életének végső napjait éli és gyalgó agastyánná vált. Legderekből gyermekei nincsenek már többé s így nagyon szívesen látja torzszülöttének, a pletykának, atyafiságos szolgálatait és dédelgetését. És a világon keresztül halad egy undok teremtmény megmérgezett nyilait mindenfelé és mindenkire rábocsátva.

Az idők változnak, de az ember mindig csak ember marad.

ják el.” — Soha rövidebb és tálálabb jellemzést e térre, de mondhatnók egész városunkra nézve bizonyára nem tett senkisémet. Bizony ódon külsője e város akár csak Nürnberg, azon külömbéggel, hogy az ottani régi épületek műépítészeti beccsel bírnak. A magántulajdont képező épületek felett a város nem rendelkezhetik és így azok fel vagy átépítésére befolyást se gyakorolhat. Hanem az egyes utcák és térek kijavítását igenis eszközölheti. Ezt azért mondjuk, mert pl. a Szent-Háromságtéren még mindig az ember, állatot kinzó, ódon pflaszter diszeleg és eltekintve attól, hogy e téren a közlekedést roppantul megnehezíti, magát a teret is csunytja. — El tehát legalább ezzel az ódon kövezettel és csináljanak helyébe egy tiszteséges makadámot.

— **Adózók figyelmébe.** Értesítjük az érdekelteket, hogy kiknek ingatlanaiakon bekebelezett terheik vannak és a törvényszabta kedvezvényben részesülni akarnak, erre vonatkozó vallomásaikat f. hó végéig a városi adóhivatalnál nyujtsák be. Megjegyezzük, hogy január 31-ke után beérkezett vallomások figyelembe nem vehetők.

— **A táviró faoszlopok pusztulása.** Az a mi derék postafőnökünk, ki haladásra czélzó törekvéseinek már annyiszor adta tanujelét, legujabban kieszközölte, hogy a városban levő és mindenestre rütitő táviró oszlopok kaszirozatlanok és a táviró sodronyai a házak fölött vezetessenek. Ez meg is történt e napokban és így belvárosunk területén többé telegraf oszlopok nincsenek.

— **A járásbírószág új ügyrendje.** A selmeczbányai kir. járásbírósnál 1899. évi január 1-től új ügyrend lépett életbe, melyet alábbiakban ismertetünk: I. Liha Antal kir. járásbíró intézi: 1. Az elnöki ügyeket. 2. Az örökösödési ügyeket. 3. A polgári vegyes ügyeket. 4. A vétségeket és kihágásokat. 5. A vizsgáló bírói ügyeket. 6. A büntető ügyre vonatkozó megkereséseket. 7. A büntető vegyes ügyeket. Jegyzőkönyvbe veszi a bűnyegyre vonatkozó szóbeli feljelentéseket. II. Erdély Gyula kir. aljárásbíró intézi: 1. Az egyezségi ügyeket. 1. Fizetési meghagyásokat. 3. Sommás pereket. 4. Anyakönyvi ügyeket. 5. Végrehajtási ügyeket. 6. Polgári ügyekben érkezett megkereséseket. 7. Lakbérleti ügyeket. Jegyzőkönyvbe veszi a szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat. III. 2. A szóbeli keresetek kérelmek és nyilatkozatok valamint a büntető ügyekre vonatkozó feljelentések jegyzőkönyvi felvétele szombati napon d. e. 9—11., d. u. 2—4-ig eszközöltetik. 2. A felek ügyük tárgyalása végett idézés nélkül kedden és pénteken d. u. 3—5 jelenhetnek még. IV. A jegyzői irodában teljesítendő teendők elátására Kremnicza Antal irnok rendeltetik ki, kezelői segédként pedig Zimmermann Pál irnok. V. A jegyzői iroda a felek részére hétköznapokon d. e. 10—12-ig, d. u. 2—3-ig, vasárnap és ünnepnapon pedig 10—11-ig áll nyitva. VI. A gyűjtőszekrényből a beadványok reggel 8 órakor és délután 2 órakor vétetnek ki.

— **Ismét az az átkos pálinka.** Tegnap szombaton a helyi hetivásáron egy élemedett kóru kocsis hirtelen lezuhant a szekér bakjáról és kis hija volt, hogy agyon nem ütötte magát. Midőn az arczán erősen vérző embernek segítségére siettek, kitűnt, hogy holtrészeg, oly annyira, hogy két ember sem volt képes a rendőrséghez beszállítani. Teljesen tehetetlen állapotát a pálinka okozta.

— **Új nóták.** A jóhírű budapesti Klökner cég, mely a Zenélő Magyarország cz. zenelapot is kiadja, ismét két hatalmas kötettel szaporította szélesen elterjedt kiadványait; ezeknek czimei: 50—50 *Búfelejtő nóta*. Minket annyiban érdekel, hogy e két füzetben *Fekete István* lyc. tanárnak több dala is megjelent, melyek közül a „*Megállott a mádi malom kereke*” című ép oly közkedveltségű lett, mint az egész országban énekelt „*Harangoznak imádkoznak*” című szép dal. A füzetek a helybeli könyvkereskedésben is kaphatók.

Az udvarok.

— Egy kis tudományos színezetű értekezés. —
Irtta a Selmeczbányai Hetilap számára: . . . i.

Ha valamely páratelt szobába, meleg fürdőhelyiségbe égő gyertyát viszünk, a haloványabb fényű gyertya-láng körül színes kör, koszoru jelenik meg. A szabad természet ölen e tünemény sokkal főnségesebb alakban jelentkezik; midőn a napot, holdat s néha az elsőrendű csillagokat övedzi a világos gyűrű. E ragyogó fénygyűrűket, melyek a világtestek körül mutatkoznak, udvaroknak nevezik; belsejük pedig, mely a világító testtel van összefüggésben, koszoru néven ismeretes. Alig van valaki, aki tiszta éjjel ne látott volna még ritkás felhőt a hold elé vonulni, mikor azután kisebb-nagyobb színes gyűrű, udvar képződik körül. A napnál is keletkeznek ily udvarok, de fényük annyira vakító, hogy különös elővigyázat nélkül nem észlelhetők; ha azonban képét csendes víztükörben, vagy fekete

hátfallal ellátott üvegen át szemléljük, könnyen föltálhatjuk a színes gyűrűket, melyeknek sokszor csak egyes ivdarabjai láthatók.

Kétféle udvart különböztetünk meg: a kis- és nagyudvart.

A kisudvar a fény elhajlásán alapszik. Midőn ugyanis a fénysugarak valamely vékony test élénél haladnak, vagy valami kis nyíláson hatolnak keresztül egyenes vonalu irányuktól eltérnek s a fénytálkozás következtében szintüneményeket hoznak létre. Így ha szűk, kerek nyílás elé — mely a napot, vagy holdat helyettesíti — lykopodiumot, hoszorkány-lisztet szórunk, legott föltűnik a különböző színű, erősen fénylő gyűrű-rendszer, mely a középponttól távolodva, lassan-lassan elmosódik. Az átlátszatlan apró testcskéké élénél is hasonló módon hajlik el a fény. Meggyőződhetünk róla, ha erősen világító pontot egyenletesen rovátkolt üveglemezen nézünk; ilyenkor színes gyűrűk jelennek meg e pont körül, melyek átmérője a távolok szerint növekszik.

Légkörünkben e tüneményt a benne lebegő finom köd okozza, midőn ezek nem igen sűrűn, hanem mégis oly távolságban vannak egymástól, hogy hégazáikon a fény áthatolhat. A fénysugarak ekkor minden egyes gömböcske szélén ugy fognak elhajolni, hogy különböző irányban, különböző szingyűrűket hoznak létre, hol a vörös szín a gyűrűnek külső szélét képezi. Ha a ködhólyagocskák átmérői egyenlők, az ugyanazon színű gyűrűk mind egymásra esnek és igen élénk színben tünnek elő. De ha — mint rendszeren történni szokott — e hólyagocskák nem egyenlő nagyságúak, akkor különböző színű sugarak esnek egymásra s így a színezés vagy bágyadt, vagy egészen elmarad. Csak világos, szintelen udvart látunk a fénylő égi test körül.

A kis udvarokra vonatkozó főbb kísérleteket Joungnak köszönjük, míg helyes magyarázatukat Fraunhoffer, a híres opticus adta először.

A kis udvarokhoz nagyban hasonlít a: dicsfény — gloriola — vagyis azon tünemény, midőn a magas hegyen álló észlelő, saját fejének valamely közeli felhőre vetett árnyékát szingyűrűkkel látja körülveve. Sajátságos, hogy ilyenkor mindenki csak a maga fejét környező fénygyűrűt látja és azt, mely szomszédjátét övezi már nem. Ennek oka abban rejlik, hogy a jelenleg létrejövételéhez a szemnek bizonyos helyzetet kell elfoglalnia a nap és a tükröző felület irányában. Bouger többször észlelte e tüneményt Peruban a Cordillerák csucsain. Scoresby is gyakran látta a Jeges tengeren, valahányszor a köd a víz felszínén vékony rétegben nyugodva, föléje mintegy 30—50 m.-re emelkedett. Ilyenkor az árbóczkosárból, a nappal ellentétes oldalon több színes, remek kör volt látható, melyek árnyékát, fénylő glóriával környezék.

E tünemény keletkezése azon körülményen alapszik, hogy a vízcsopbe ferde irányban hatoló fénysugarak kilépésök után szétszóródnak és pedig annál erősebben, minél nagyobb a beesési szög. A hol ez igen kicsiny, ott a szétszóródás csekélyége következtében a sugár érezhető fénybenyomást képes eszközölni s a vizgömböcskéké mellett színesedett elhajlás után szingyűrűket, dicsfényt hoz létre.

Midőn az eget fűrtös — vagy bárány — felhők borítják olyformán, mintha az égboltot ritka seprővel rosszul végigsöpörték volna, föltűnik a világító test körül fénylő gyűrű: a nagy udvar, melynek belső vörös szélé élesen válik le a sötétebb égről, külső halványkés szélé pedig elmosódott. A nagy udvar teljes kör ha a felhők egyaránt borítják az eget és szakadozott ha a felhőréteg is az.

A nagy udvar keletkezési módjáról nem nehéz föllebbenteni a fátyolt, ha tudjuk, hogy a bárányfelhők szabályos hatoldalú jégkristálykák, jégprizmák halmaza. A levegőben sok ily jégprizma van, melyekre a világító test rásüt. Ennek következtében a fényforrás körül mindenfelé, kisebb-nagyobb távolságban a színeképek végtelen sokasága keletkezik, melyek színes gyűrűkké, udvarrá fűződnek össze.

E tüneményt kísérletileg is egész természetesen és szépen be lehet mutatni; csak néhány milliméter vastag, párhuzamos falu üvegedénykébe öntsünk timsó oldatot s ebbe pár csepp alkoholt. Alkoholban a timsó oldhatatlan lévén, rendkívül apró oktaéderekben kristályosodik, melyek ugyan oly módon lebegnek a vízben s ép ugy törnek a fényt mint, a levegő jégkristályai. Ha ezen a folyadékban fényt bocsátunk keresztül, különös varázsával előttünk áll a nagy udvar hü képe.

— **Klincsok Nácó hundstosziár okoskodásai.**

Sak povedálja nekemnek zenyim tovaris a Vidlicska Gyuró, ki zujságokat zolvassa, hogy valami zexi-lexi zállapot van most zországban. Zin nem veszem észre zebből semmit sem.

Farsang van, mondóm zenyim zasszonyomnak, sak bugyeme pámpuskát zenni. Igen povedálja ő — krumplit.

Sak eljött mienk jó pán farárunk koledával zis beszentelte szegény kulibánkat. Nem fájt neki zive mienk szegénységünkön?

A gájszt zuralja is mérgezi az világot. Még Styanviczán zis

szébb helyen adtak gázzt magazinnak helyet. Hej, bo prisszam toje nye dobre.

Hüségesebb nipe kormányának ninesen, mint mi Náczkók... De hát sak segíteni zis nekiünknek, zeszt a mi jó bányász miniszterünkül zelvárunk.

Mindig povedálok zenyim szeginy zelesügedt hlappekomonak; sak türelem, belüled zis lesz még zember.

Ha két zórákor megszólal a klopaeska, felzibredem, négy zórákor már fárolok bányába... de ha onnan kikerülöm magamat zogy zérzem mintha zujból megszülettem volna.

Milyen jó volna bányász nipet nevelni és zoktatni, mint teszük ziparos ucsnikokkal. Talán ez is meg lesz valamikor.

Bányász nipnek zegy baja van, hogy zokos, tűr, hallgat zis talán szenved, de mégis holdogabb, mint más nipség... zaklatott ságot zismerni nem akarja.

Ha bányász nipsig nem volna, hol venné zország az arany valutát??

Jó pajtásom a hutász meg a zuszász zis, de zén vagyok zelső, ki nekik zadom a materiált feldolgozásra.

Há zenyim főispán povedálja: „Glück áuf!“ zasz nekemnek többet zéri, mintha sak dupla lont zadnának.

Hej, povedálja zenyim zasszony, sak bolondos fejed van nekednek zennyit össze okoskodnyi, lebo ugy sem nem hall gattyák rád Bó prisszam zigaz ez és míg megint zokoskoduyi fogom, addig is: „Pohvalen!“

Selmecezi felfrissített friss ujság.

Selmecezbánya a statisztikában a születési arányt véve a legutolsó helyen áll, a városi tanács elhatározta, hogy ezen segít és jó példával jár elől.

A kassai turista egyeslet háromszáz ezer forintos részvénytársaságot hoz össze, hogy fenyveseiben nyaraló telepet alapítson, a mi turista egyesletünk örül, ha tagjainak száma egygyel szaporodik és a fölőseleg 2 frt 25 kr lesz (tavál 25 kemény karajezár volt.)

A város annyira benne van a telekvételben, hogy maholnap megvesz minden helyet és házat s végül kiszajátítja önmagát.

Arra a hirre, hogy megint követválasztás lesz, az alföldi hizlalt esacsikból nagy megrendelés történt, hogy a rendkívüli virsli szükségletnek elég legyen téve.

Színészeink magukkal akarják vinni színházunkat, mert unikum a maga nemében, de a város nem engedí, mert a 20-ik században is kell neki kinzó kamara.

A terras elején komoly elcsuszamlás történt, illetékes helyen a kiömlött szeszt okozák; a melytől berugott a terras eleje.

Ha a város tulajdonát képező Windischleiten táro üzembe vétetik annyi pénze lesz, hogy függetleníti magát és kikiáltja a köztársaságot szabadelvű alkotmányos néppárti alapon.

Végrehajtóinkat, míg az exectio szünetel, barátságos vacsorákra hívják meg azok, akik csak exectio mellett fizettek adót.

Ha exlex állapot van, fizetünk, mint a köles, ha nines exlex, nem fizet a magyar, mi jobb hát az országra?

Lakás kerestetik.

Két, esetleg három szoba, konyha és hozzá tartozó helyiségekből álló lakás bérbébe vevésre kerestetik.

— Bővebbet megtudhatni a kiadóhivatalban. —

Tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy

czipőraktáramat és czipész-üzletemet

f. évi február hó 5-én az Ezüst-utczában, az alsó gyógyszerház mögött fekvő Jezsek-féle házba

teszem át,

hol ugymint eddig mindennemű készcipők és mérték után készített lábbeliekkel, az ismert jó minőségben és szolid ár mellett fogok szolgálni.

Kipróbált üzletvezetőm s illetve szabásom továbbra is szolgálatomban marad és így azon kellemes helyzetben leszek, hogy a mélyen tisztelt közönség igényeit ezentul is kifogom elégíteni.

Megköszönve az eddigi bizalmat és pártfogást és kérve azt részemre továbbra is biztosítani, maradok

kiváló tisztelettel

Longauer József.

Üzletemben két portálé és egy hosszú üvegszekrény eladó.

Új szijgyártó-üzlet.

Szives tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a

Dohánygyár-utca 55. számu házban

szijgyártó-üzletet

nyitottam, hol minden szakmamba vágó cikket pontosan és legjutányosabb árban számítva, gyorsan elkészitek.

A n. é. közönség becses megrendelését és pártfogását kérve, maradtam

kitünő tisztelettel

Dinda János,

szijgyártó-mester.

Gyár: Alsó Hámor, Bars megye.

Gyári főraktár: BUDAPEST, Andrassy-ut 29. (I. em.)

Raktár: BÉCS, I., Seilergasse 1. szám.

A „SZANDRIK” ezüstárú-gyár,

mely az 1752-ben Selmecezbányán alapított Geramb J. J. unio tulajdona,

saját vagy adott rajzok szerint előállít:

mindennemű ezüstárút,
mint asztaldiszeket, gyümölcstartókat (jardiniéres-készleteket), zsirandolókat, gyertyatartókat, serlegeket, dísz-émléktárgyakat és versenydíjakat, mindennemű evő-készletet gazdag választékban, pipere-tárgyakat. stb. stb.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen műnival az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhú ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásműveléssel a Világtörténet egy olyan kicsinyített históriai muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy europai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műremekekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik.

Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen.

A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Nyomatott Joerges Agost özv. és Fia könyvnyomdájában, Selmecezbányán. 1899.

Hirdetéseket
e lap részére a legjutányosabb árban vesz fel
a kiadóhivatal.